

Март 2014

Кална е пътеката над Ярема. Вървим по снежни петна, балансираме върху отсечени трупи. След 200-300 метра нагоре ще заобикаляме преспите и ще прескачаме дърветата, но засега те ни помагат. Днешните блянове са бариери утре... и обратно. Прехвърлям изкачванията си към Витоша. Калната пътека е последният непознат ми подход. Само преди месец се вирах насам от Белчова скала с поглед достоен за Магелановия проток. Но и тази поредна тера инкогнита потъва в океан от детайли. Пресичаме приток на Ярловската река, показва се Лашова могила, коларският път завива остро наляво... Какво ни води тук? И колко ли извинения си намираме, драскайки с пастел върху белите петна от картата? Търговски пътища, открития, любопитство, пари, себедоказване, слава? Всъщност... не търся отговори. В планината извира реки, но потокът от мисли пресъхва. На първата равна полянка по навик оглеждам възвишение в дясно. Склоновете му не са обрасли, ясно си личи и имагинерната линия, по която на връщане ще се спуснем от реброто над него. Прилича на остров, закотвен между две дерета. И вече, вървейки по билото на Голям Котор, ще поглеждам надолу и даже през гъста мъгла ще виждам рехавото островче или поне силуета на една опитомена лисица, блуждаеща по склоновете му. След още половин час сме в Сакън дупка. Между дълбоката хвойна и снегоходките скърца плътно буферен сняг. Щеките играят като метроном по стръмното, а навяванията на места са оформили площадки. Вятърът спира за момент, примамвайки ни към билото, където окончателно се предаваме във владенията му. Тук всичко е негово дело – и антарктическите заструги по земята, и хоризонтулките по зимните колове и ледената брада на сиенита. Той решава дали следите ни в пръхкавия сняг ще потънат или изпъкнат като релефни негативи. Скулпторът чука с длето, а майсторът - с вятър.

На Ярловски купен най-накрая се разкриват целите южни склонове на Витоша. Контрастът между Юга и Севера е по-ясно очертан само на Корейския полуостров. Демаркационна линия – Железница, х. Академика, Черни връх и надолу към Коняръника плюс още няколко анклавни на човешко присъствие. От едната страна – асфалт, кебапчета и 100 години Ким Ир Сен, а от другата – кални пътища, Смильо, Чуйпетлово и пастирите над Кладница, псуващи (с любов) добичетата си. Планината понякога е страшна, наричат я и „коварна”. С планината шега не бива, казали малко преди да драснат клечката на Бистришко бранище. На пръв поглед планината е беззащитна – но потърсим ли почти едновековното трасе на рилския водопровод, разбираме, че само измеренията ѝ във времето са различни. Където подълбаем година - тя ще регулира за десет. И кой в крайна сметка има повече време – древна София или младо нагъната Витоша? Почти по равното продължаваме към Купена. Кръстосваме следи от моторна шейна, поглеждаме надолу към Казана и малко преди да ни отвее от билото обръщаме. Следите на шейната стигат до Голям Котор, а от там започва интересното. Често виждаме труден терен пред себе си. Но един тих и уверен гласец ни подсказва, че някъде през него води пътека. Тук е обратното – теренът е плавен и скучен - и едва поглеждайки нагоре след 20 минути разбираш, къде са те чакали скалите и как всъщност, по непонятен алгоритъм отново си избрал добрата линия. Белите петна вече се редуват с мека трева и хвойна. Сваляме снегоходките, когато пред нас окончателно изплува познатото островче с рехавите си склонове. Чувам шум от животно, бързо скриващо се в хралупата между камъни и растителност под първото дърво. Поглеждам в ляво – по голото ребро може да се ходи още половин час без понятие какво следва, а направо е гора и хълмистият остров. Вариантите са или лесното непознато или трудното познато. Съвсем доброволно нахлузваме ярема на детайлите, съзнавайки че с всеки отговор изникват в пъти повече въпроси. Познанието е само химера...